

Ο τελευταίος γεωργός (ιστορικό μυθιστόρημα)

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Γιώτα Κριλή

Μέρος δεύτερο Ματωμένες γειτονιές-4

Mην ανησυχείς, Λευτέρη. Τίποτα δεν κρύβεται στο στρατό. Συζητιόντουσαν όλα. Και το υβρεολόγιό τους κατά του Βενιζέλου και οι στρατιωτικές γκάφες του στρατηλάτη που στοίχισαν ακριβά στο στράτευμα παρά τις νίκες μας, καθώς και ο διχασμός μεταξύ βενιζελικών και βασιλοφρόνων με τους ευζώνους να στασιάζουν. Φυσικά, π δόξα της νίκης επισκίασε όλα αυτά, είπε ο Στέλιος.

- Δυστυχώς, είναι ανησυχητική η κατάσταση, δήλωσε ο Παπαναστασίου. Όπως γνωρίζετε η ολιγαρχία έχει πλαισιώσει το βασιλιά με σκοπό να πάρει πάλι την εξουσία. Αυτοί που είναι στο επιτελείο, είναι εκείνοι που ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος παραμέρισε βιαίως το 1909. Ο Βενιζέλος τους επανάφερε στο σύστημα, καθώς και το διάδοχο νυν βασιλέα, ώστε να εξασφαλιστεί η εθνική ενότητα. Ενώμένοι κερδίσαμε τους πολέμους. Όμως, όλοι τους έδειξαν και δείχνουν αχαριστία στο Βενιζέλο. Σφετερίζονται την αίγλη της νίκης και επιδιώκουν την απόλυτη εξουσία. Δεν τους ενδιαφέρει η εθνική ενότητα. Παραλίγο να χάσουμε τη Θεσσαλονίκη γιατί αρνούνταν να συνεργαστούν με τον πρωθυπουργό. Λέγεται ότι τον έβριζαν κιόλας. «Ο παλιοκρητικός πού ξέρει από πόλεμο; Εδώ δεν είναι Θέρισσο. Αυτός τον αντάρτη ξέρει να κάνει».

- Τι έκανε η ολιγαρχία όταν είχε μονίμως την εξουσία σε τούτη τη χώρα; Έφαγε τα μούτρα της στον πόλεμο του '97, και μας έφερε την καταστροφή και τον Διεθνή Οικονομικό Έλεγχο. Τώρα που ο Βενιζέλος νοικοκύρεψε την Ελλάδα και την διπλασίασε έχουν το θράσος να καππλεύονται τις δόξεις του, φώναξε ο καπετάν Ροκάκης και χτύπησε το μπαστούνι με θυμό στο πάτωμα.

- Ο Βενιζέλος έκανε και κάνει το παν για χάρη του έθνους και για τη διατήρηση της εθνικής μας ενότητας, συνέχισε ο Παπαναστασίου. Ο Κωνσταντίνος ήταν γυμνός από κάθε δύναμη και γόπτρο όταν έγινε πρωθυπουργός ο Βενιζέλος. Τον ανακάλεσε από την εξορία, του έφτιαξε στρατό και του έδωσε την ευκαιρία να μεταβληθεί σε νικηφόρο στρατάρχη. Μετά τους Βαλκανικούς Πολέμους, του οργάνωσε αποθεωτική υποδοχή στο Φάληρο και τον υποδέχτηκε ο ίδιος πρωσωπικά. Επιπλέον αύξησε τις βασιλικές χορηγήσεις. Συγγνώμη, τα γνωρίζετε όλα αυτά.

- Καλώς έπραξε ο Βενιζέλος. Σαν πηγέτης, σαν πατέρας του έθνους, έχει υποχρέωση να θεωρεί όλους τους πολίτες παιδιά του. Κανείς δεν περισσεύει σε μια οικογένεια. Και πιο πολύ ο διάδοχος ή ο βασιλιάς που είναι ο ανώτατος παράγοντας για την

Βαλκανικοί πόλεμοι, η Άλωση του Κιλκίς

εθνική συνοχή του κράτους. Αν ο Κωνσταντίνος είχε φιλότιμο και νοημοσύνη θα ήταν ευγνώμων στο Βενιζέλο που του διπλασίασε το βασίλειο και στηρίζει τη δυναστεία του, τόνισε ο καπετάν Ροκάκης.

- Δυστυχώς, δεν έχει φιλότιμο. Είναι αυταρχικός και υπερφίαλος, πρόσθεσε ο Ηρακλής.

- Τα είχε προβλέψει τότε, καλή του ώρα, ο στρατηγός Ζορμπάς, είπε ο Μανόλης. Έτυχε να διατελώ χρέων γραμματέα του, όταν συναντήθηκε με το Βενιζέλο το 1910. Τον συμβούλεψε να μην επαναφέρει στο στράτευμα το διάδοχο και την παρέα του. Ανατρίχιασα όταν τον άκουσα να του λέει. «Κύριε πρόεδρε, εάν τους επαναφέρετε θα θερμάνετε στους κόλπους σας οχιές που μόλις αναζωογονήθηκαν θα δαγκώσουν πρώτα εσάς, τον ζωοδότη και ευεργέτη τους».

- Ανατριχιάζω που τ' ακούω. Είναι ανάξιοι κι επικίνδυνοι. Θεωρούν τους εαυτούς τους περιούσιους. Θα έχουμε κακά ξεμπερδέματα με δαύτους, δήλωσε ο Ηρακλής.

- Το πρόβλημα είναι η Γερμανία που επιδιώκει να ελέγχει την Ελλάδα και να καθοδηγεί τον Κωνσταντίνο και το ολιγαρχικό του επιτελείο. Ο Κάιζερ, πέρσι τον Αύγουστο, απέδωσε τη ράβδο του Γερμανού στρατάρχη στον Κωνσταντίνο. Και ο βασιλιάς μας εκφράζοντας τις ευχαριστίες του είπε:

...αι νίκαις μας οφείλονται κατά πρώτον λόγο εις την ανδρεία των Ελλήνων στρατιωτών και κατά δεύτερον εις τας αρχάς της πολεμικής τέχνης και τακτικής, την οποίαν εγώ και οι αξιωματικοί μου απεκτίσαμεν εν Βερολίνω... Φυσικά, προσβλήθηκαν οι Γάλλοι στρατιωτικοί που είναι οι εκπαιδευτές του ελληνικού στρατού και δημιουργήθηκε διε-

θνές σκάνδαλο, σχολίασε ο Πέτρος.

- Η Γερμανία είναι σύμμαχος της Τουρκίας και ως εκ τούτου εχθρός της Ελλάδας. Ο τούρκικος στρατός εκπαιδεύεται και διοικείται από Γερμανούς στρατιωτικούς. Ο Γερμανός στρατηγός Φον ντερ Γκολτς, που καθοδηγούσε τα τούρκικα στρατεύματα στον πόλεμο της «ντροπής» το '97, τα καθοδήγησε και στον Α' Βαλκανικό Πόλεμο, είπε ο Ηρακλής.

- Μόλις είπαμε δόξα σοι ο Θεός, θα ξαναρχίσουμε το Κύριε ελέπον, ανέκραξε ο καπετάν Ροκάκης.

- Στέλιο, σου ζητώ συγγνώμη. Ήμουν σε θέση, όταν επιστρατεύτηκες, να μεσολαβήσω να μην πας στο μέτωπο. Είσαι πολύ ευαίσθητος για τις ακαταστασίες του πολέμου.

- Σε παρακαλώ, ξάδερφε, μην το ξαναπείς. Όλοι οι νέοι είναι ευαίσθητοι. Είδα κάμποσους να τρελαίνονται. Θα πρέπει να είσαι απάνθρωπος ώστε να μην επηρεάζεσαι από τέτοιες θηριωδίες και σφαγές.

- Εύχομαι ετούτοι οι πόλεμοι να είναι και οι τελευταίοι. Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου έλυσε το βαλκανικό πρόβλημα, το λεγόμενο «Ανατολικό Ζήτημα», παρότι, όπως διαδίδεται, η Αυστρία θέλει την ανατροπή της. Ας ελπίζουμε ότι μελλοντικώς θα ζήσουν ειρηνικά οι λαοί των Βαλκανίων, πρόσθεσε ο Παπαναστασίου. Ο καπετάν Ροκάκης σήκωσε το ποτήρι του. «Για την ειρήνη!» φώναξε. «Να μας ζήσει και η νεοφύτιστη Ειρήνη!» Τα σύκωσαν και οι άλλοι και ευχήθηκαν παντοτινή ειρήνη.

- Μακάρι να έρθουν έτσι τα πράγματα, είπε ο Πέτρος. Όμως, όπως γνωρίζετε, υπάρχουν ακόμη καυτά ζητήματα. Οι Νεότουρκοι συνεχίζουν ανελέητα τους ανθελληνικούς διωγμούς, σφαγές και απελάσεις και μάλιστα καθοδηγούμενοι από τους Γερμανούς που προβάλλουν στρατηγικούς λόγους. Δηλαδή, σε περίπτωση που ξεσπάσει νέος πόλεμος, να μην εμποδίζεται η ταχεία επιστράτευση των Τούρκων από τα ξένα στοιχεία. «Όσο θα πχούν καμπάνες εκκλησιών και σήμαντρα σχολείων», θα κινδυνεύετε, λένε οι Γερμανοί στους Τούρκους. Έπειτα όταν έπεσαν τα Γιάννενα, ο ελληνικός στρατός σκόπευε να προχωρήσει στη Βόρειο Ήπειρο, όπου ζουν 120.000 Έλληνες με τις εκκλησίες τους και με τα σχολεία τους. Όμως, μας απείλησε η Ιταλία που είχε το στόλο της σταθμευμένο στον Τάραντα, και που φιλοδοξεί μαζί με την Αυστρία να δημιουργήσουν μεγάλη Αλβανία. Δυστυχώς, η Ελλάδα δεν μπορεί να τους αντιμετωπίσει μόνη της. Και η Τουρκία επιδιώκει ν' ανακτήσει τ' ανατολικά υποσημεία του Αιγαίου και απειλεί πόλεμο. Τώρα ο Βενιζέλος βρίσκεται στην Ευρώπη για να ζητήσει τη συμπαράσταση των Μεγάλων Δυνάμεων.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή